

2.Haritanın tarihçesi

GÖ 30.000 Chauvet Mağarası/Fransa

İlk haritaların mağara duvarlarına çizildiği konusunda çeşitli teoriler bulunmaktadır. Bu teoriler av hayvanlarının ve çeşitli doğal varlıkların resmedildiği bu çizimleri ilk(el) haritalar olarak kabul etmektedirler.

Bushman kaya çizimi Antbear/Güney Afrika

Günümüzde dahi ilkel insanlar gibi yaşayan kimi topluluklarda kaya çizimleri olmasına rağmen bunların harita olarak kullanılmadığı daha çok dini birer simge, avın bereketli geçmesi için yaratılmış efsunlar olarak kullanıldığı göze çarpmaktadır.

Bushman kaya çizimi (Büyük Avcı) Kamberg/Güney Afrika

Av hazırlığı

Çok yakın bir tarihe kadar Orta ve Güney Afrika arasında kalan alanlarda göçebe avcı ve toplayıcı bir topluluk olarak yaşayan Bushman'ların av esnasında ya da herhangi bir yeri tarif ederken toprak üzerine basit çizimleri ve taşları kullanarak yaptıkları betimlemeleri kullandıkları gözlenmiştir.

**Bu gözlemlerden
yola çıkılarak
yazının
bulunmasından ve
taş, kil tabletler ya
da papirüs üzerine
haritaların
çizilmesinden önce
insanların
haritaları toprak
üzerine çizdiği
sonucuna
varılmıştır.**

Tuzak kuran Bushman avcıları/Kalahari

2.Haritanın tarihçesi

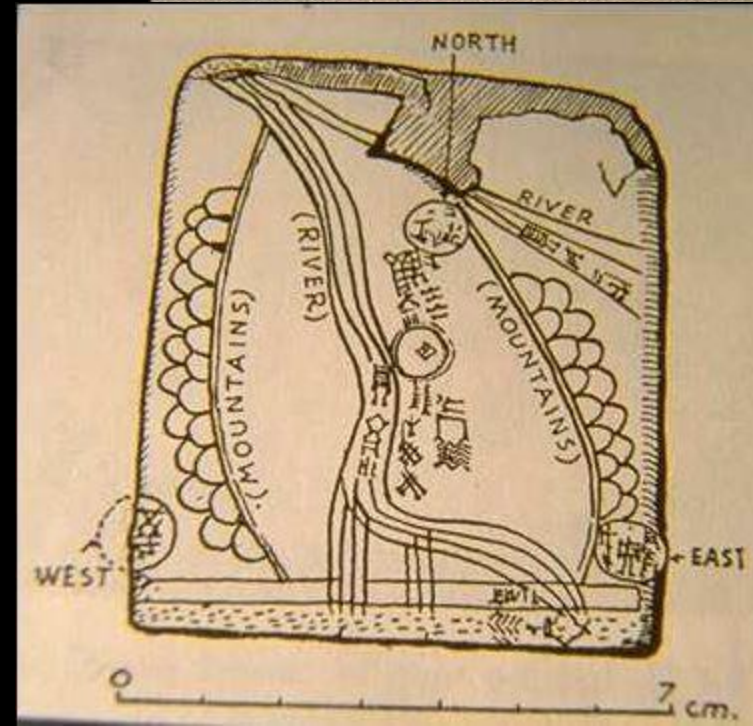
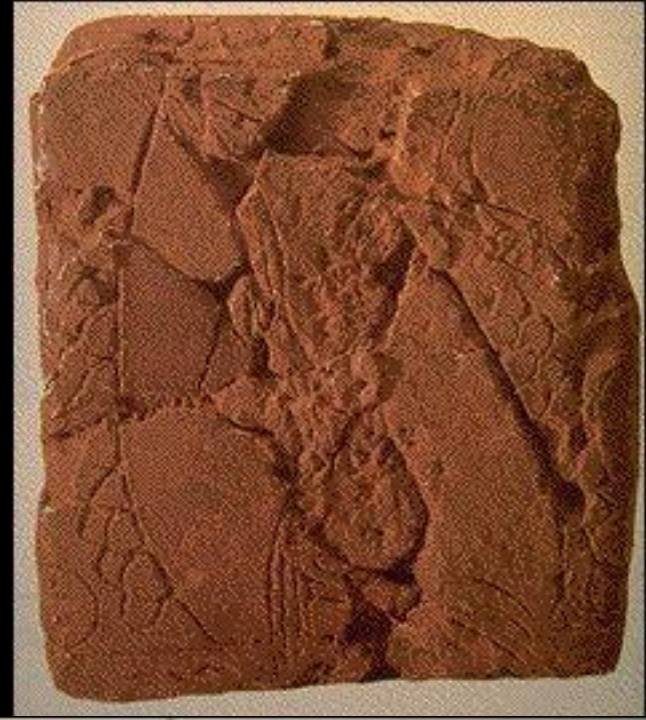
Yerleşme planı MÖ 6200
Çatalhöyük/Konya

Dünya üzerinde bilinen en eski harita benzeri çizim Çatalhöyük'te bulunan ve yerleşmenin planı olduğu sanılan duvar çizimidir.

2.Haritanın tarihçesi

Tarihteki en eski harita Kil tablet üzerine çivi yazısıyla oluşturulmuş Akadlardan kalma (MÖ 2200) Ga-sur Haritasıdır.

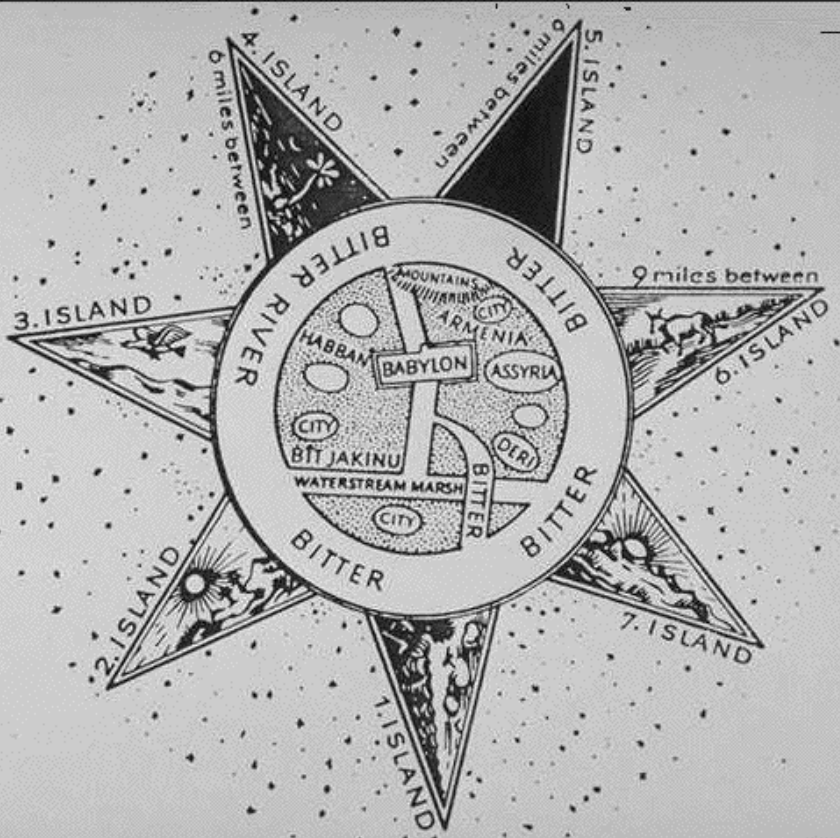

2.Haritanın tarihçesi

MÖ 700-600 yıllarına ait çivi yazılı bir kil tablet üzerinde bulunan ve “Dünya”yı betimleyen bir harita’da, Babil Şehri dünyanın merkezinde çizilmiştir. Disk şeklindeki dünyanın etrafı acı su (okyanus) çevirmektedir.

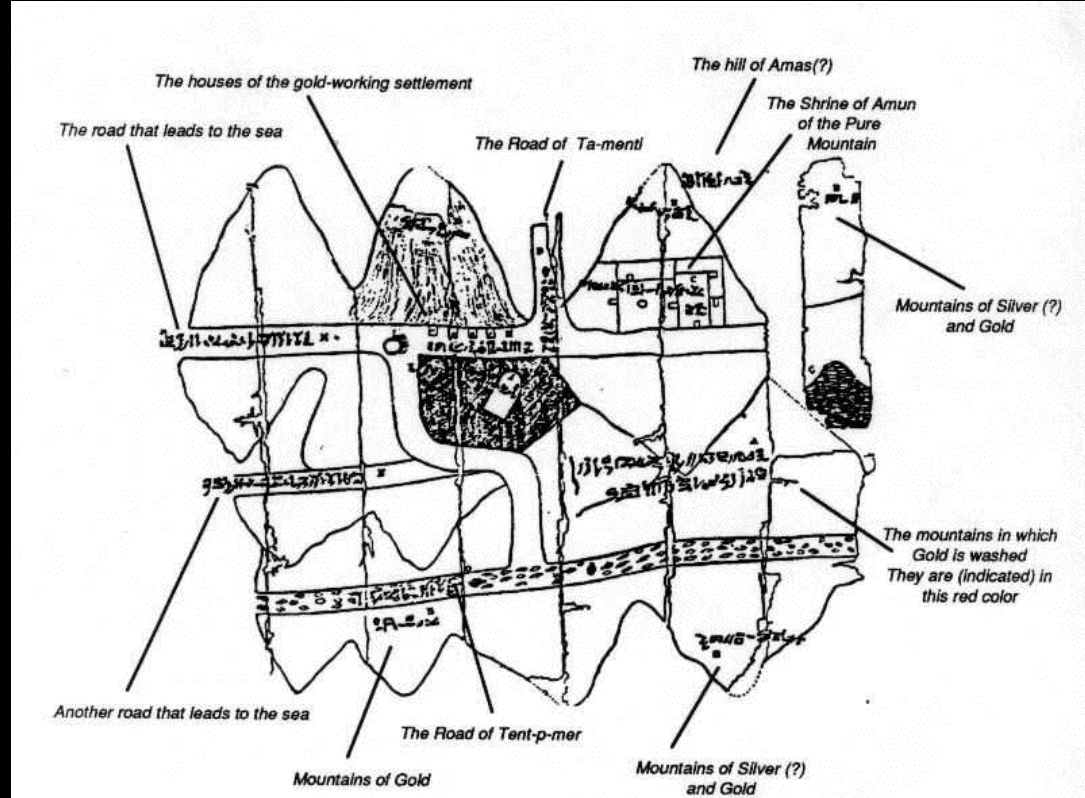
Dünyanın tamamını resmeden ilk harita olma özelliği gösteren bu harita da okyanusun gerisinde 7 adet ada olduğu belirtilmektedir.

2.Haritanın tarihçesi

Mezopotamya Uygarlığında olduğu gibi Mısır Uygarlığında da çeşitli amaçlarla papirüs üzerine haritalar çizilmiştir. Bunlara güzel bir örnek “Torino Papirüsü” olarak bilinen haritadır. 1874 yılında bulunan bu papirüs, adını bulunduğu Torino Egzio Müzesinden almaktadır.

Harita büyük bir olasılıkla MÖ 1150 yılında hazırlanmış olup, Nippur yakınlarındaki altın madenlerini göstermektedir.

2.Haritanın tarihçesi

Yunan uygarlığında felsefe ve bilim alanında ortaya çıkan gelişmeler yanında coğrafya biliminde de önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu ilerlemeler çizilen haritalara da yansımıştır.

Dünyanın küre şeklinde olduğu ispatlanmış, çevresini hesaplamak için çeşitli ölçümler yapılmıştır. Kürenin eğikliği fark edilmiş ve eksen eğikliği de hesaplanmıştır. Dünyadaki matematik iklim kuşakları belirlenmiştir.

HOMER,
B. C. 900

HECATEUS,
B. C. 500

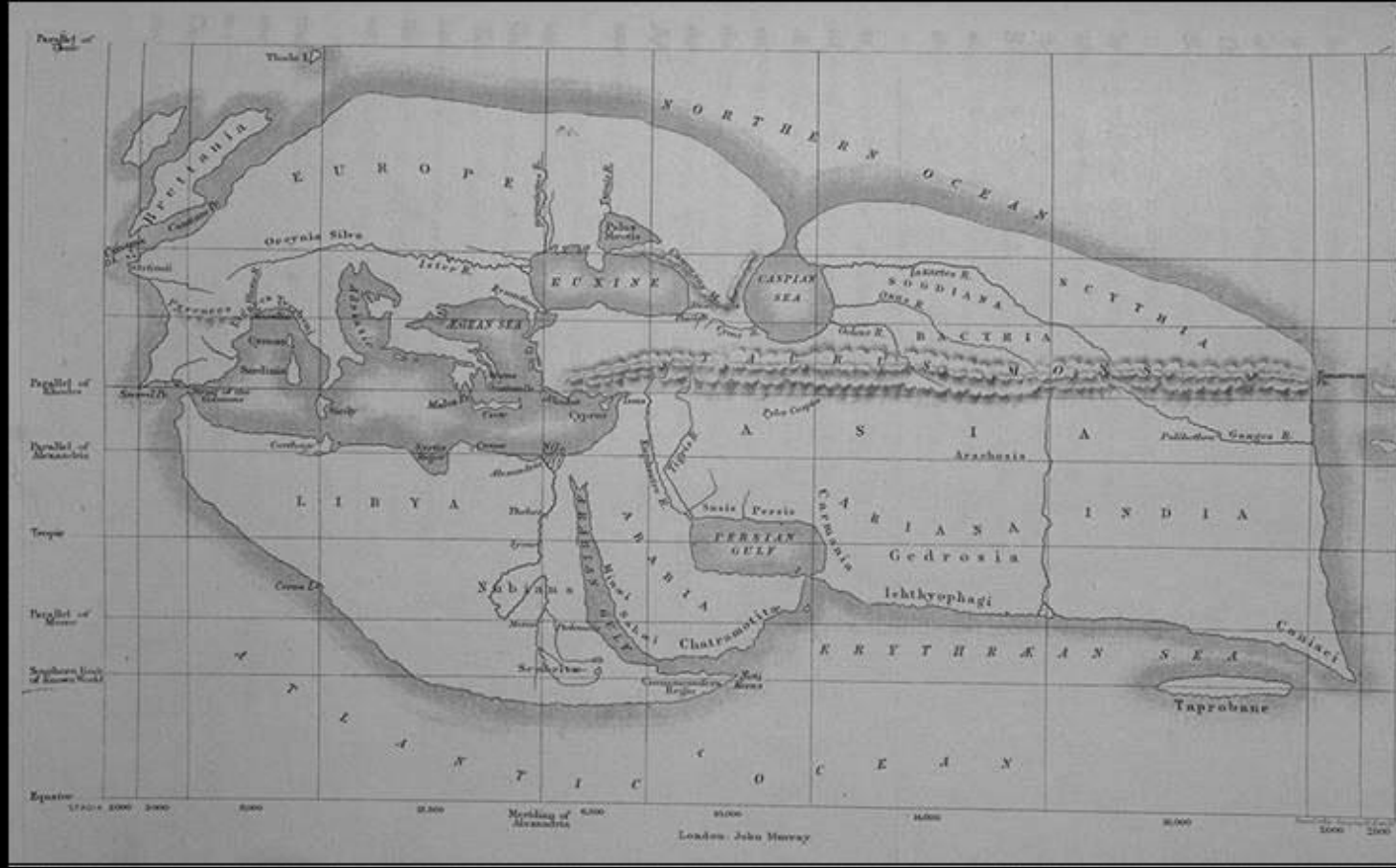
ERATOSTHENES
AND
STRABO,
B. C. 200 to A. D. 20.

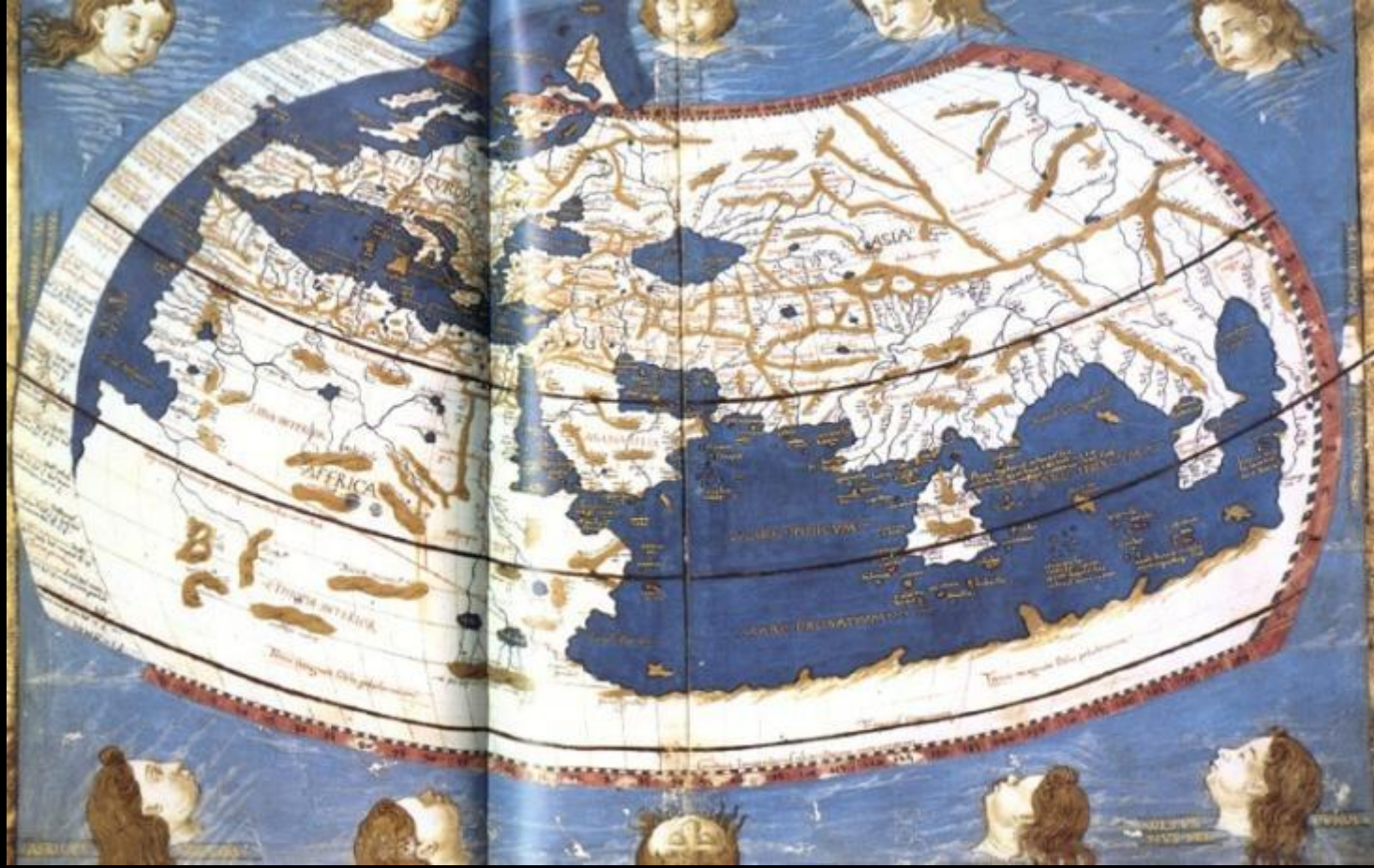
PTOLEMY,
A. D. 160.

2.Haritanın tarihçesi

Yunan uygarlığında en önemli coğrafyacılarından biri Amasyalı Strabon'dur. Haritalarında mümkün olduğu kadar detay vermeye çalışmış, haritalarında insan-çevre ilişkisini, tarih ve gelenekleri, farklı fiziki özellikleri yansıtmaya çalışmıştır. Yapılacak en doğru haritaların "model bir küre" üzerinde yapılabileceğinin bilincine varmıştır.

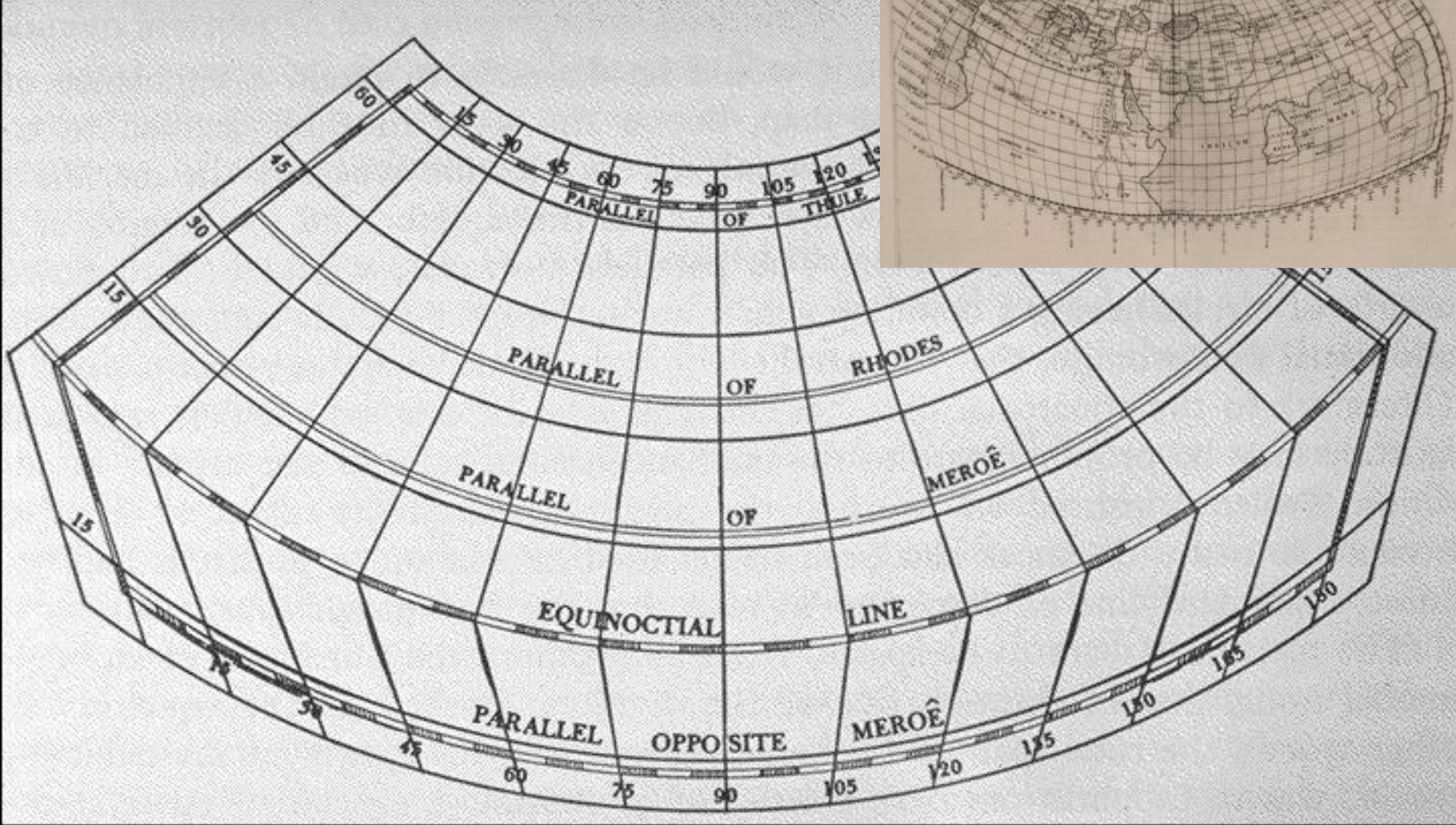

Batlamyus'un haritasından yararlanılarak oluşturulan dünya haritası 15. yy.

Haritacılık konusunda Eski Yunanda bilimselliğin zirvesi Batlamyus'tur. Ne yazık ki hazırladığı hiçbir harita günümüze erişememiştir. Kürenin düzlem üzerine aktarılabilmesi için matematiksel bir takım hesaplamaların yapılması gerektiğini ortaya koymuştur.

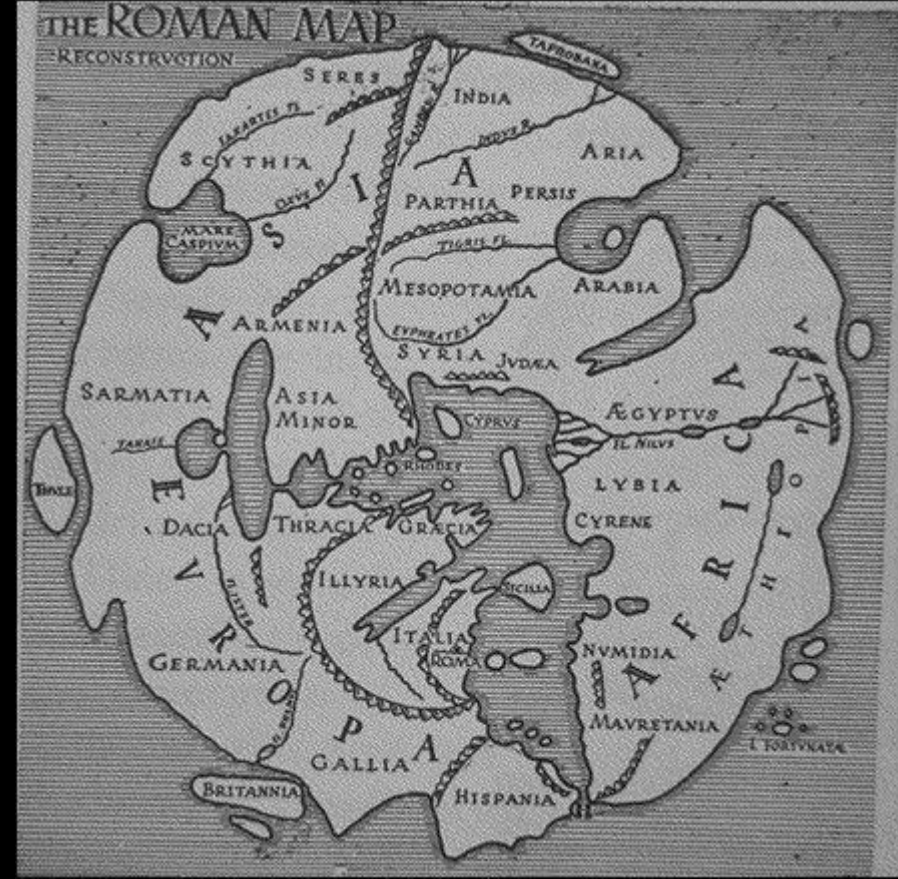

2.Haritanın tarihçesi

Batlamyus'un Konik projeksiyonu.
7.5.2020

Orbis Terranum

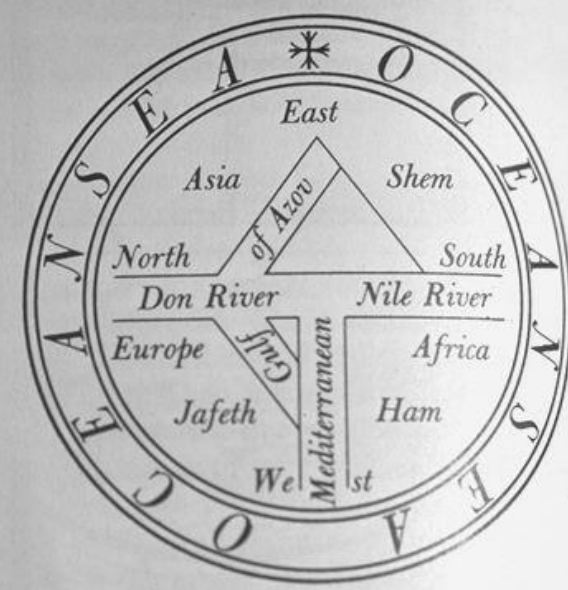
Batlamyus'tan sonra haritacılık sürekli bir düşüş içine girmiştir. Romalılar coğrafya bilimine, harita için yapılacak ölçümlere oldukça ilgisiz kalmışlardır. Bunun yerine askeri ve pratik uygulamaları olan haritalar yarattılar. İyon uygarlığından kalma disk haritaların kendi amaçları için daha uygun bulmuşlardır. Roma İmparatorluğu dışında kalan alanları önemsiz gösteren bu haritalar, imparatorluk tarafından yapılan ve kullanılan yolları göstermek dışında, bilimsel bir amaç taşımamaktaydılar.

2.Haritanın tarihçesi

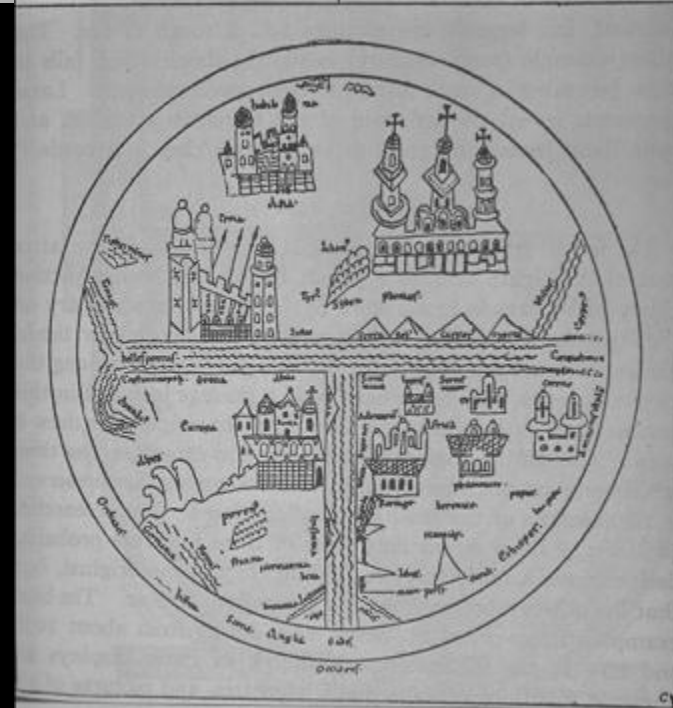

2.Haritanın tarihçesi

The world of Isidore, Bishop of Seville (570–636 A.D.) was extremely simple. The T-O map at left, from his *Etymologies*, is explained by diagram at right.

Ortaçağa gelindiğinde haritaların özellikle Avrupa'da haritacılığın amaç ve işlevinden uzaklaştığı, yapılan çizimlerin sadece dini anlamlar barındıran sembollerden başka bir şey olmadığı görülmektedir.

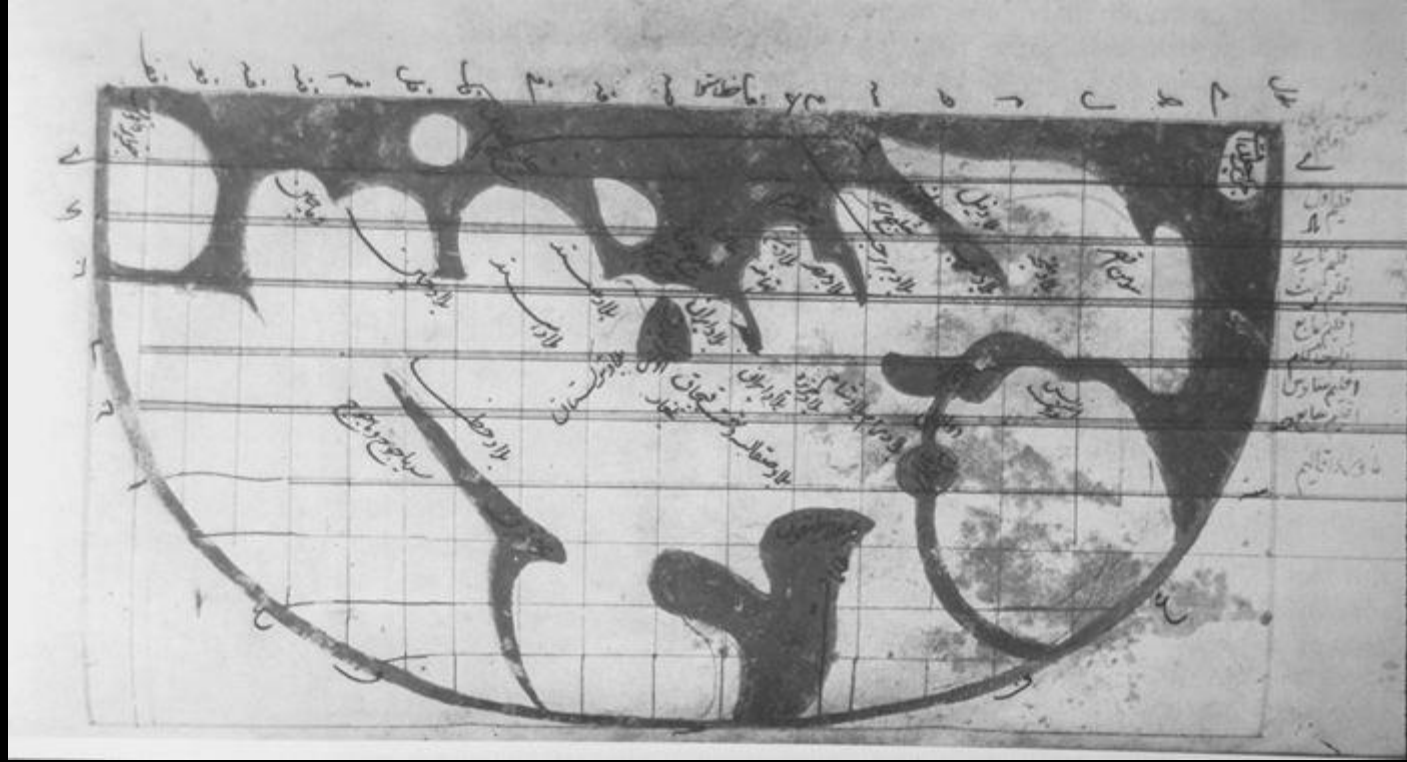

7.5.2020

T-O haritaları

**Ortaçağda
coğrafi bilimlerin
ana merkezi
Yunan
Uygarlığından
bayrağı devralan
Doğu
Uygarlıkları (Çin,
İslam Alemi) olmuştur. Bu topraklar
üzerinde dikkati çeken pek çok coğrafyacı
ve haritacı ortaya çıkmıştır.**

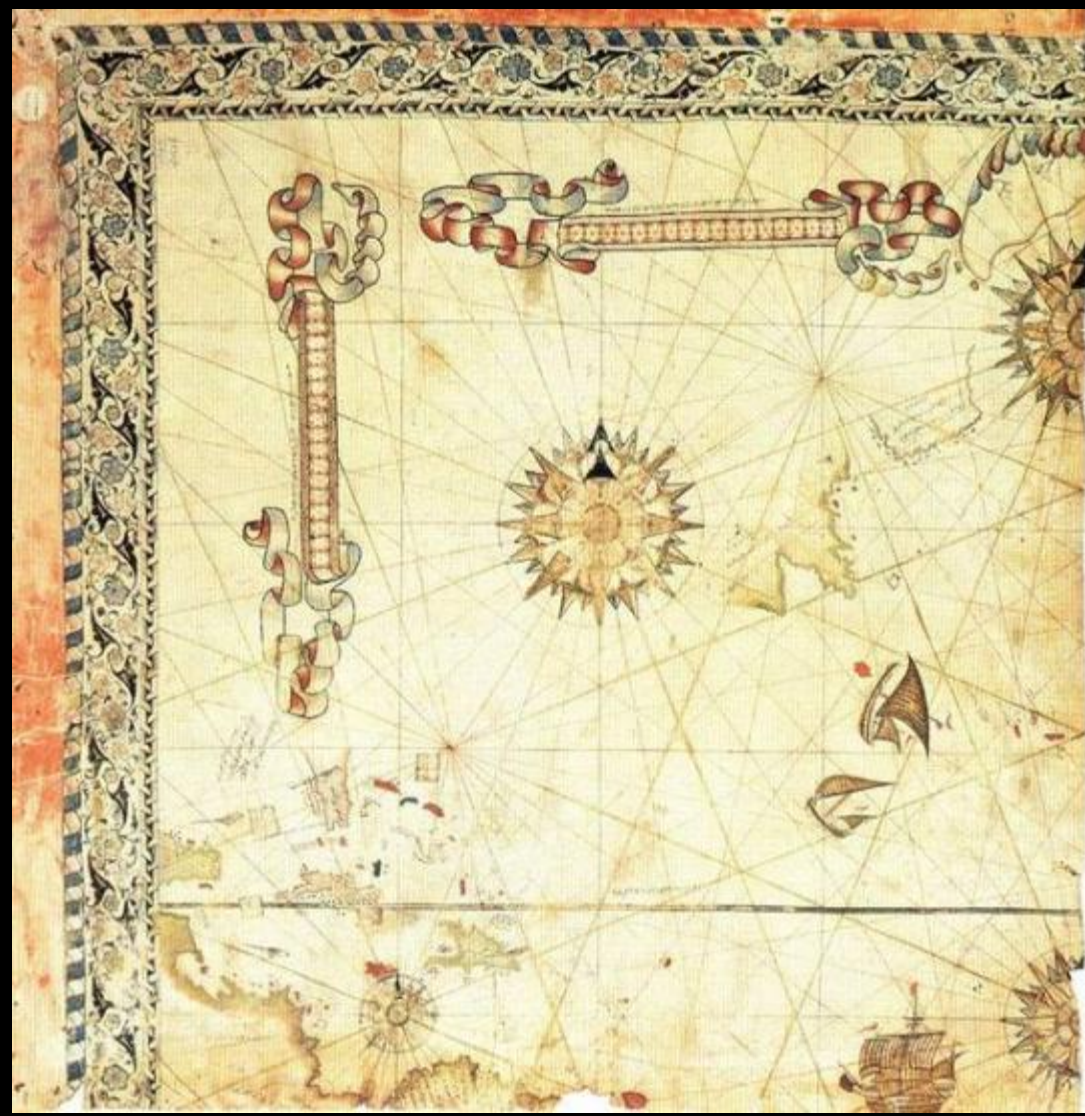

İbn Said 1647

İbn Vardi

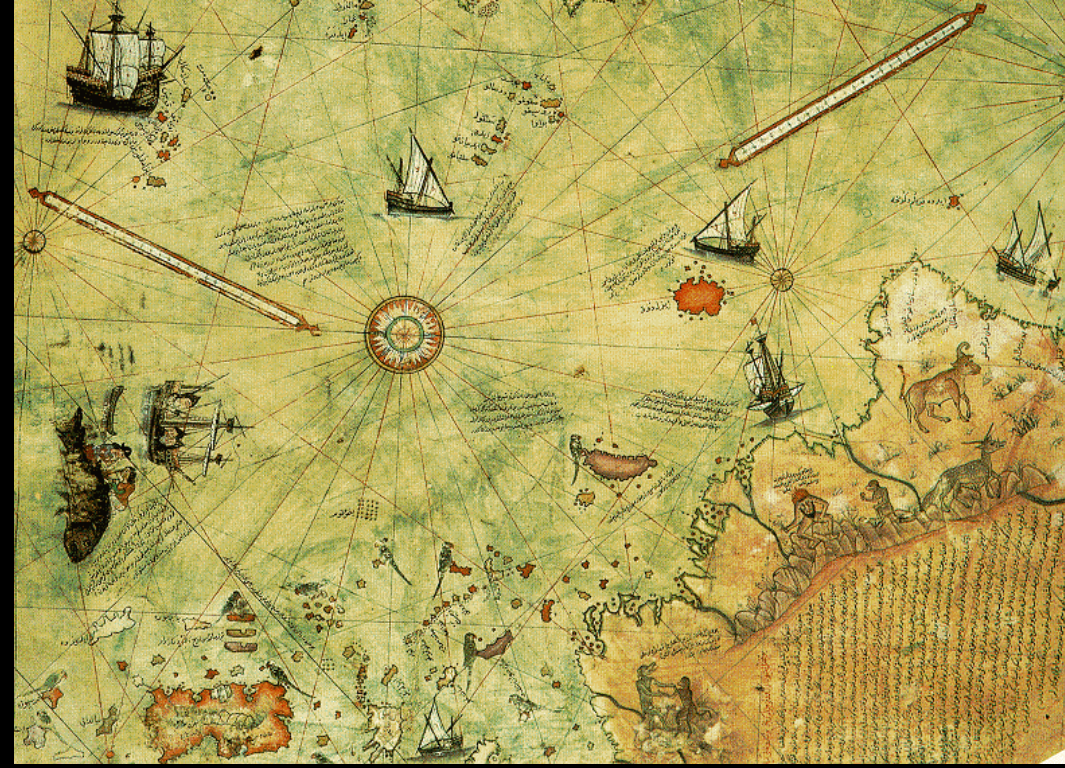
Ortaçağın sonralarına doğru özellikle deniz ulaşımının önem kazanmasına bağlı olarak *kılavuz kitaplar* ve bu kitaplara ek olarak hazırlanan Portalan (gemi kılavuzu) Haritaları oluşturulmaya ve haritacılık eski 'bilimsel' kimliğine kavuşmaya başlamıştır.

Piri Reis 1528

2. Haritanın tarihçesi

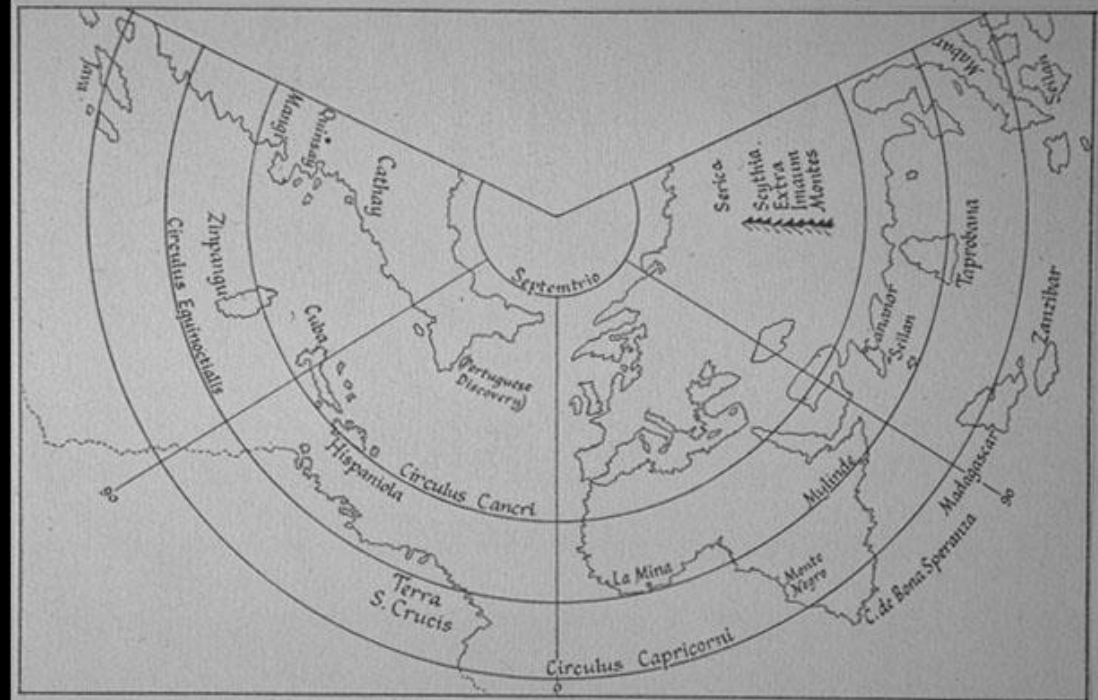

Piri Reis haritaları dünyaca ünlü Portalan haritalarıdır. İlki yapım yılı 1513, ikincisinin ise 1528'dir.

2.Haritanın tarihçesi

Yeniçağ'da ortaya çıkan Reform Hareketleri ve Rönesans ile birlikte coğrafi bilimler ve tabi ki haritacılıkta yüzyıllarca süren uykusundan uyanmıştır. Yeniçağ haritacıların gerçekleştirdiği en büyük devrim Batlamyus'u "yeniden keşfetmektir".

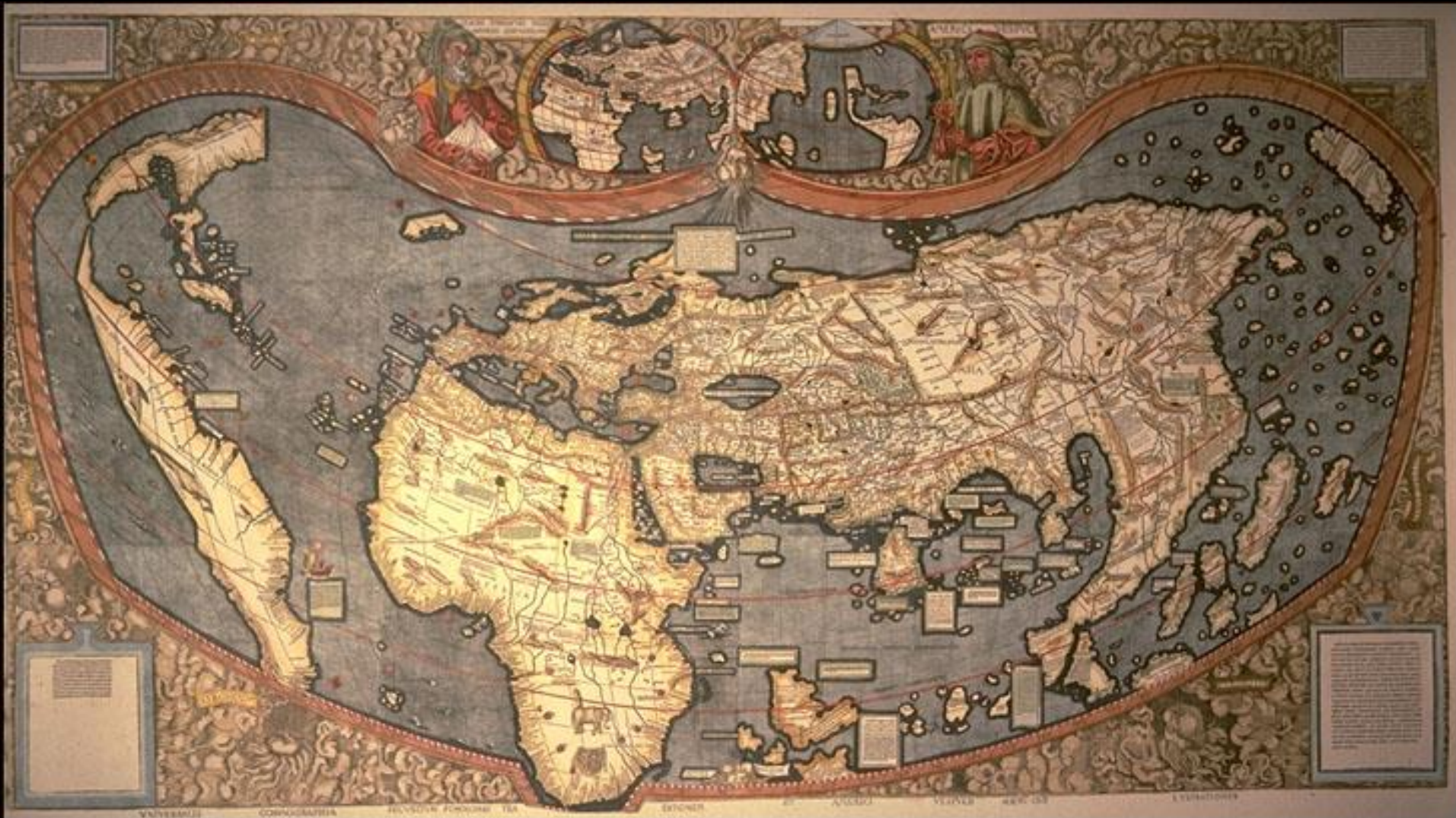
Contarini/
1506

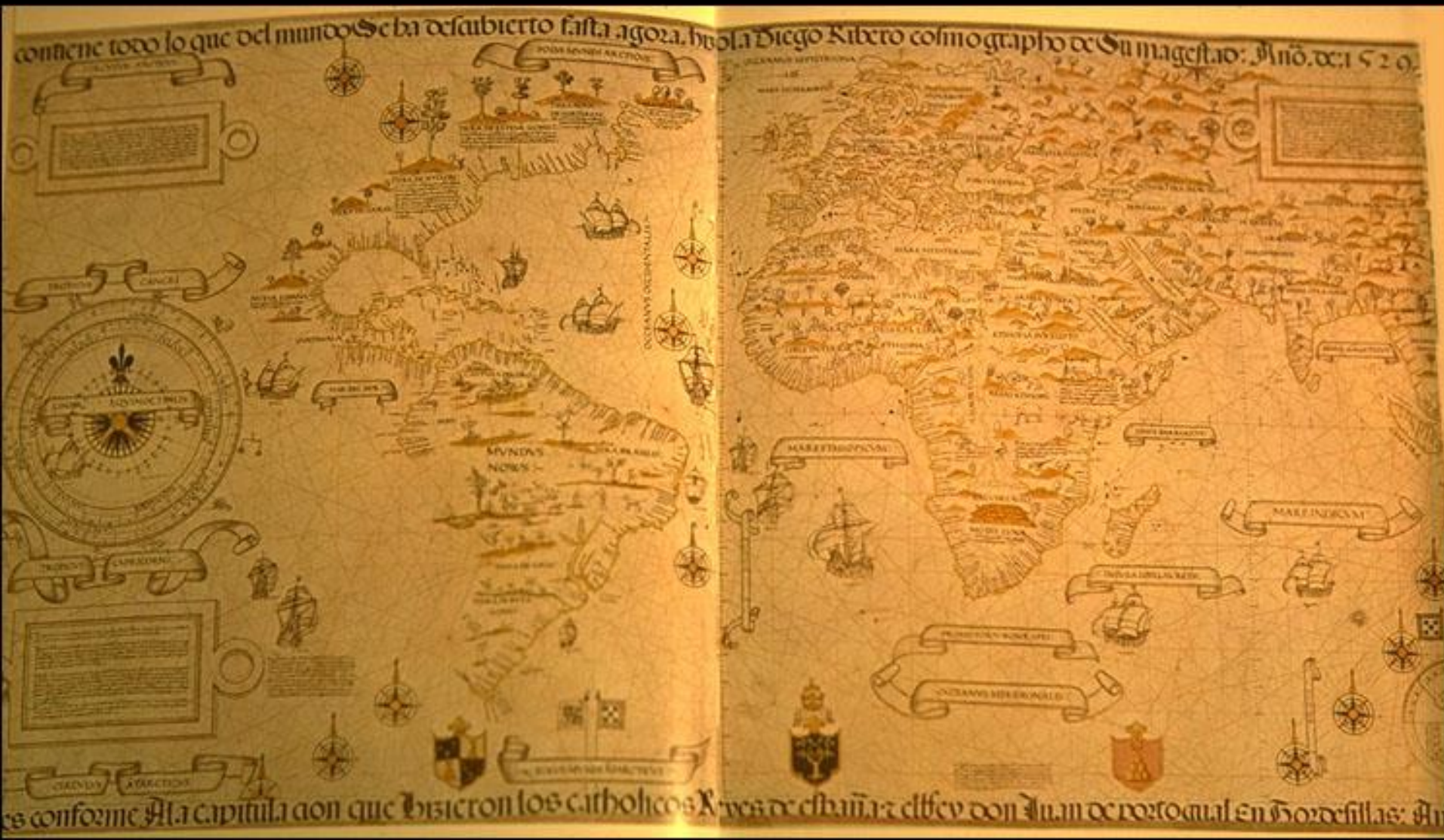

2.Haritanın tarihçesi

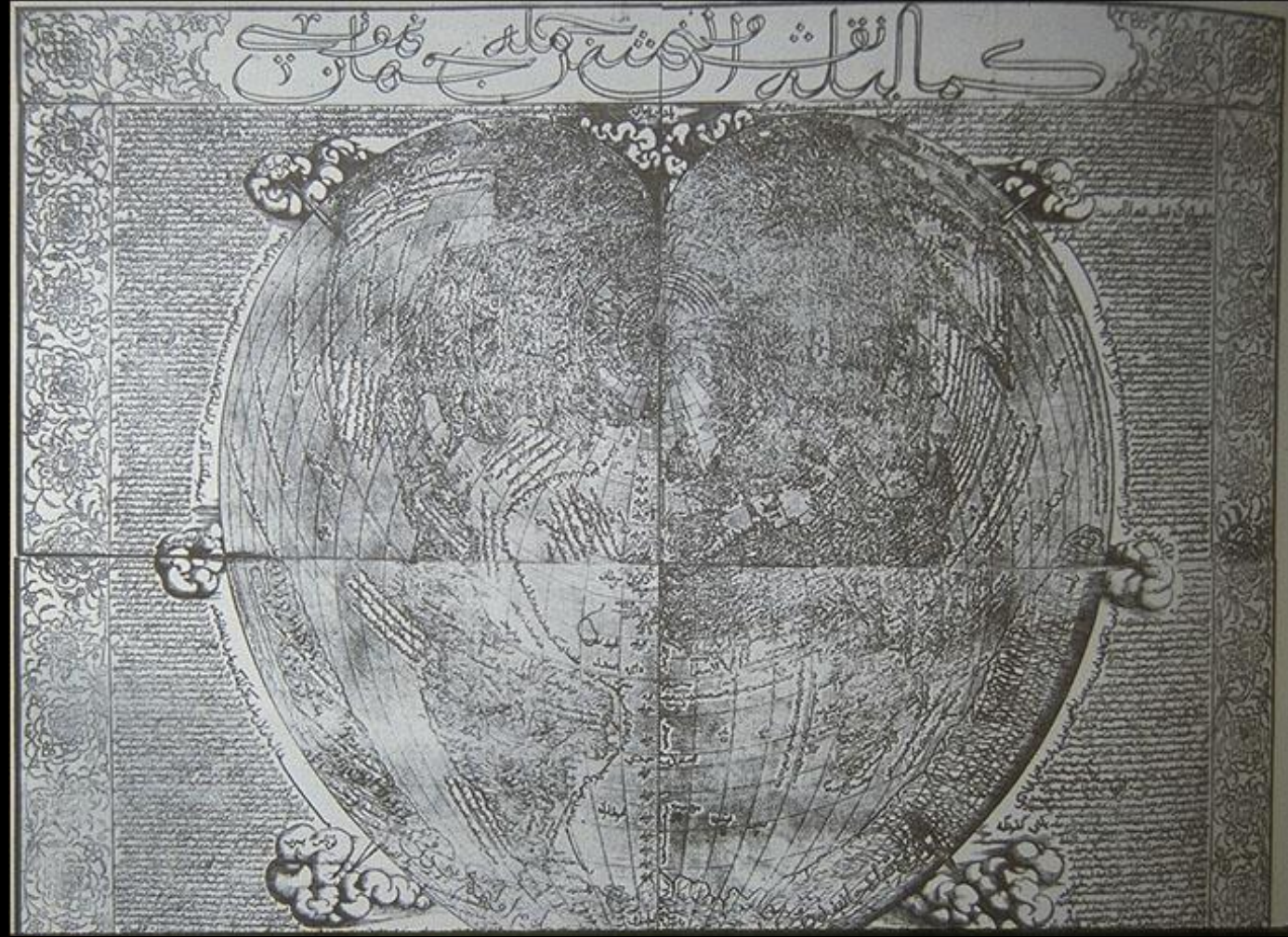
Waldseemüller/1507

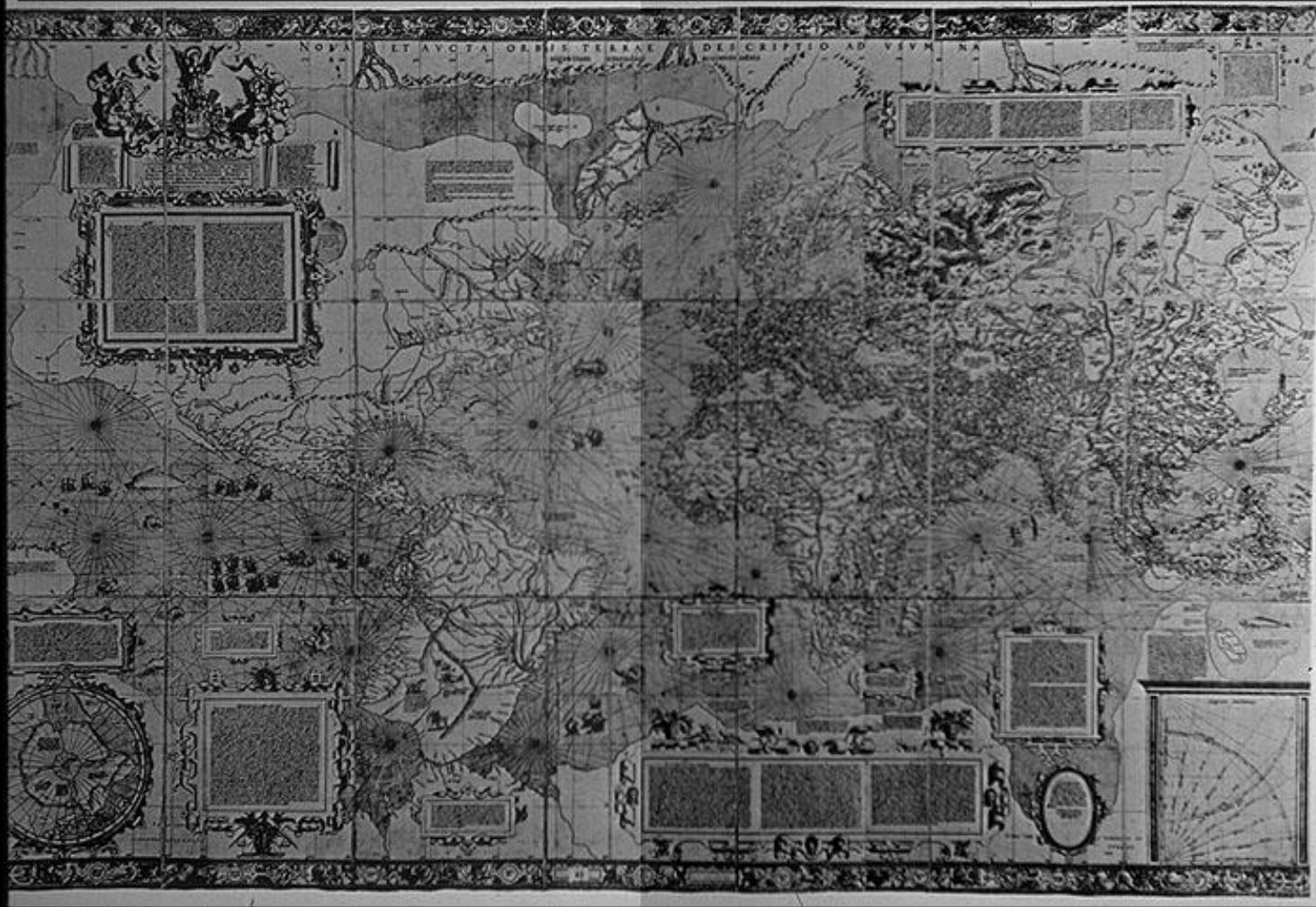

Hacı Ahmet/1559

2.Haritanın tarihçesi

Merkator/1569

Bu dönemde haritacılıktaki gelişmelerin doruğu, Gerard Merkator'dur. Coğrafi haritacılıkta Batlamyus'tan sonra en çok bilinen bilim insanlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

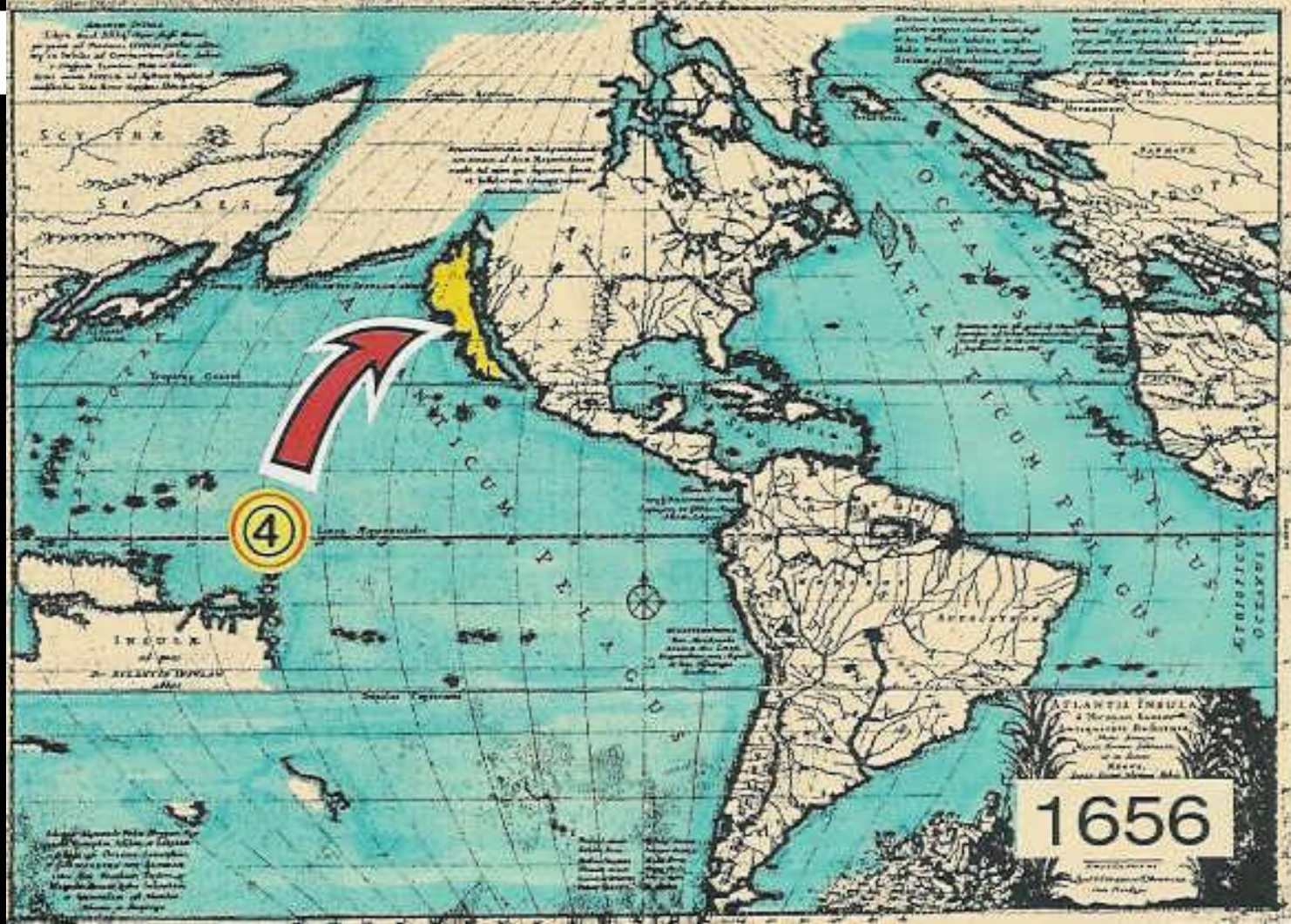

2.Haritanın tarihçesi

Sanson/ 1654

Özellikle koloncilik faaliyetlerinin yoğunlaşmasına bağlı olarak coğrafi bilimler ve yanı sıra haritacılık çalışmaları merkezi yeniden Avrupalı bilim insanlarının eline geçmiştir.

7.5.2020

26

2.Haritanın tarihçesi

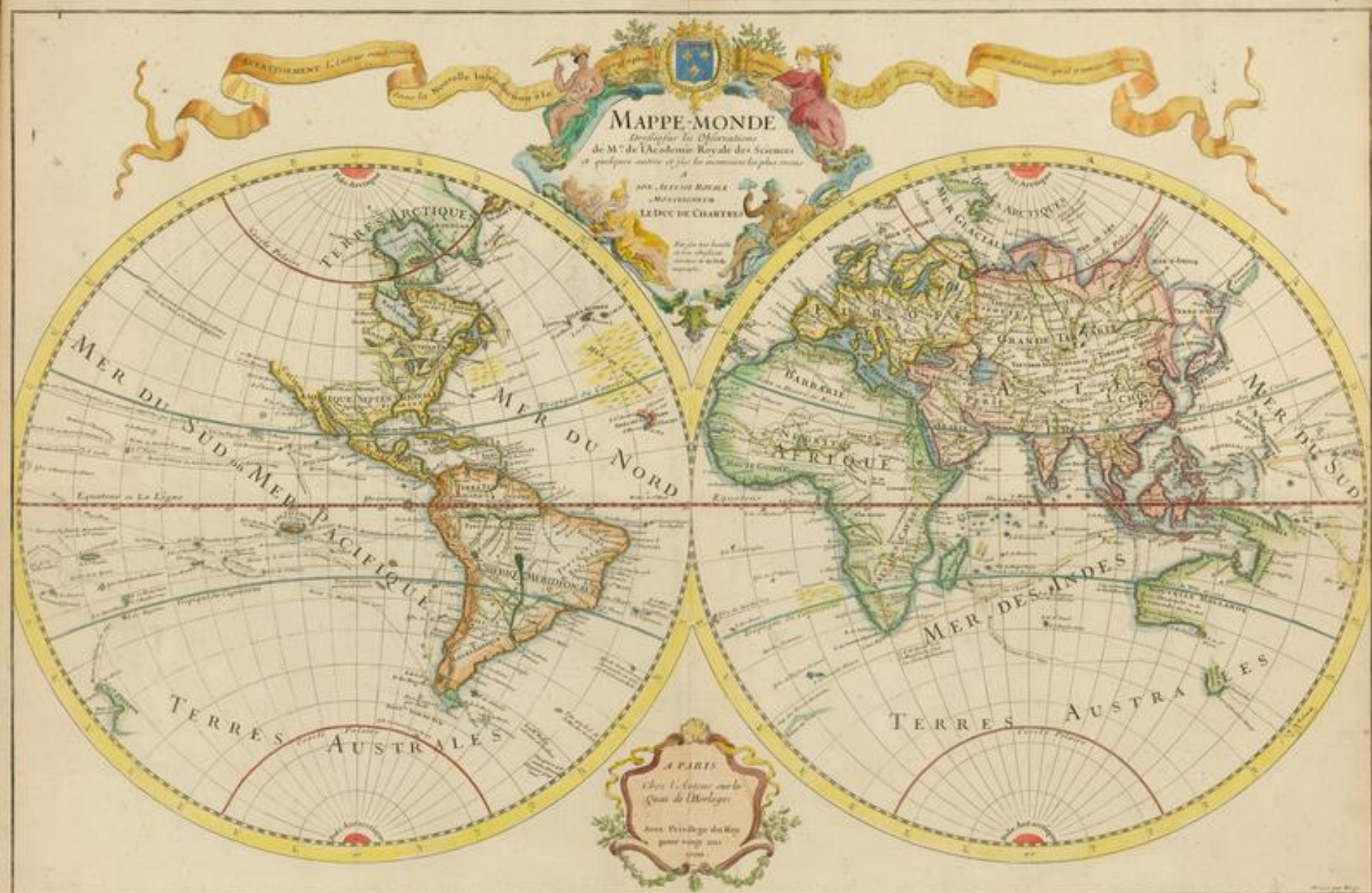

7.5.2020

Chirostopher Saxson/1574

27

DÜNYA SİYASİ HARİTASI

AVRUPA KİTASI

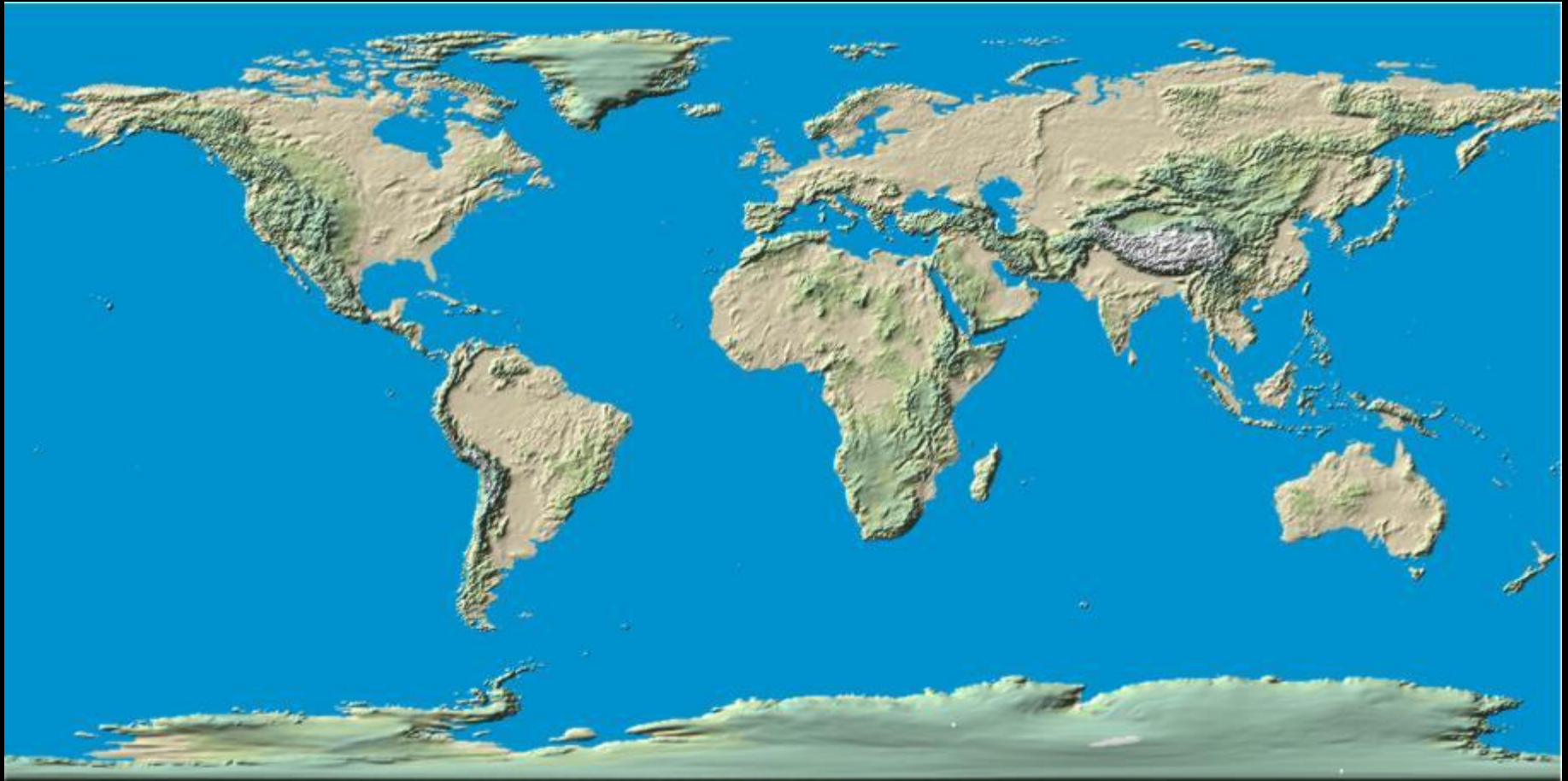
- 1 - ESTONYA
- 2 - LETONYA
- 3 - LİTVANYA
- 4 - Kaliningrad (RUSYA FEDERASYONU)
- 5 - DANİMARKA
- 6 - ANDORRA
- 7 - BELÇİKA
- 8 - LÜKSEMBURG
- 9 - ÇEK CUM.
- 10 - SLOVAKYA
- 11 - AVUSTRALYA
- 12 - İSVİÇRE
- 13 - SLOVENYA
- 14 - MACARİSTAN
- 15 - HRİVATİSTAN
- 16 - BOSNAHERSEK
- 17 - SİRBİSTAN ve KARADAĞ
- 18 - MOLDOVA
- 19 - BULGARİSTAN
- 20 - MAKEDONYA
- 21 - ARNAVUTLUK
- 22 - YUNANİSTAN

ASYA VE OKYANUSYA KİTALARI

- 1 - GÜRCİSTAN
- 2 - ERMENİSTAN
- 3 - AZERBAYCAN
- 4 - NAHÇIVAN ÖZERK CUM. (AZERBAYCAN)
- 5 - KKTC
- 6 - GKRY
- 7 - LÜBNAN
- 8 - İSRAİL
- 9 - ÜRDÜN
- 10 - KUVEYT
- 11 - KATAR
- 12 - BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
- 13 - ŞHİTAN
- 14 - BANGLADEŞ
- 15 - KAMBOÇYA
- 16 - BRUNEİ
- 17 - DOĞU TİMOR

AFRİKA KİTASI

- 1 - GAMBİYA
- 2 - GİNE BİSSAU
- 3 - SİERRA LEONE
- 4 - BURKİNA FASO
- 5 - TOGO
- 6 - BENİN
- 7 - EKVATOR GİNESİ
- 8 - LESOTHO
- 9 - SVAZİLİND
- 10 - MALAVİ
- 11 - BURUNDİ
- 12 - RUANDA
- 13 - UGANDA
- 14 - CİBUTİ
- 15 - ERİTRE

7.5

31

FIG. 2

Crater Lake, Oregon, Topographic Map

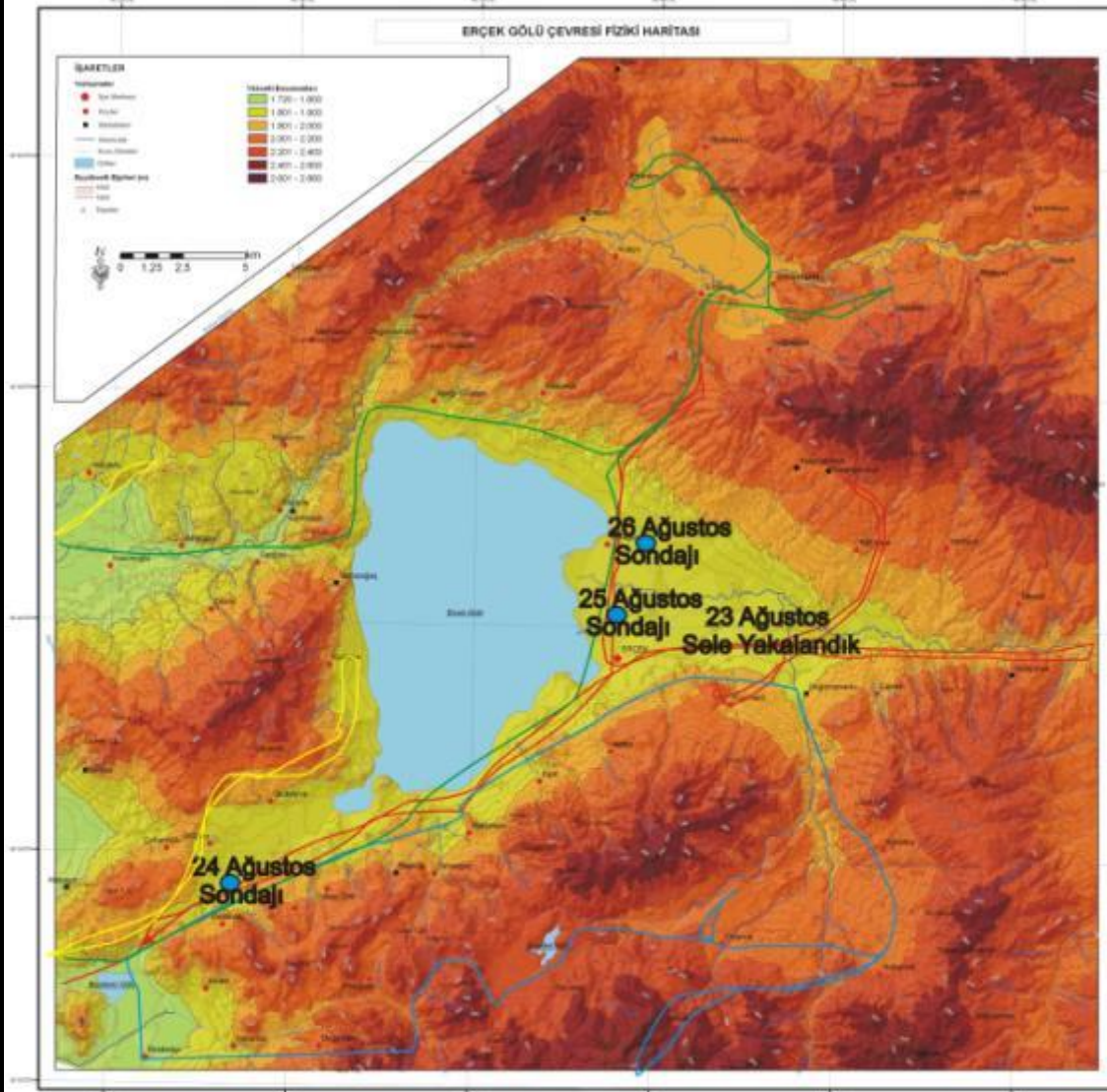
7.5.2020

Topinka, USGS/CVO, 1999; Map modified from: U. S. National Park Service Map

32

18 Ağustosta Akdamar Adasına gidildi

19 ağustos 2007

20 Ağustos 2007 tarihinde araziye çıkılmadı

21 ağustos 2007

22 ağustos 2007

23 Ağustosta sele yakalandık, 24-25 ve 26 Ağustosta sondaj vurduk.

27 ağustos 2007

28 Ağustosta Muradiye şelalesi, şeytan köprüsü ve Çaldıranı gördük.